

NÁZEV/TÉMA:

TEORIE BAREV aplikovaná na obraz Vincenta van Gogha *Pokoj v Árles*

Vyučovací předmět:

PROPAGACE A REKLAMA (s přesahem do předmětu UMĚNÍ A VÝTVARNÁ KOMUNIKACE)

Škola: Střední škola KNIH o.p.s. Brno

Učitel: Mgr.A. MAGDALENA CHUMCHALOVÁ, Ph.D.

Třída + počet žáků: 1.D – 15 žáků

Časová jednotka: 2 vyučovací hodiny (90 minut)

Použité metody: KOSTKA

Formy: obrazová dataprojekce a práce s vodovými barvami

Uspořádání třídy: žáci sedí po jednom v klasické sestavě lavic za sebou

Charakteristika třídy:

- ve třídě 15 žáků (z celkového počtu 22)
- sobotní dálkové maturitní studium – žáci zaměřeni humanitně se zájmem o umělecké a knižně-kulturní předměty

Situace:

- dvouhodina proběhla v 1. ročníku dálkového maturitního studia v rámci předmětu Propagace a reklama, v níž se měli žáci poprvé seznámit s teorií barev
- všestrannou práci s barevnými variacemi obrazu postimpresionistického malíře Vincenta van Gogha žáci nabyli také nové znalosti do předmětu Umění a výtvarná komunikace

Kompetence:

K1) Kompetence k tvořivému myšlení

Žák se naučí samostatně řešit teoretické problémy praktickou činností a realizovat vlastní nápady v praxi.

K2) Kompetence k řešení problému

Žák si ověří své teoretické znalosti při řešení konkrétních úkolů.

Výstupy (dle ŠVP):

Žák

- rozezná základní dělení a principy působení barev a správně je rozliší v obrazových reprodukcích
- se seznámí s psychologickým působením barev a sám prokáže schopnost barevného sebevyjádření

Výukové cíle:

Žák

C1) se seznámí s dělením a psychologickým působením barev

C2) rozezná základní principy míchání barev i význam barevných kontrastů a správně je rozliší v předložených reprodukcích

C3) použije získané znalosti dovednosti k tvorbě vlastního barevného zpracování tématu

C4) dokáže prakticky vyjádřit, zhodnotit a obhájit své barevné cítění

Potřebný materiál včetně přesného uvedení zdrojů:

Pro každého žáka či do dvojic vodové barvy, štětce a kelímky na vodu, xerokopie pracovních listů a dataprojektor.

Zdroje použitých barevných reprodukcí variant obrazu *Pokoj v Árles* Vincenta van Gogha:

- http://en.wikipedia.org/wiki/File:VanGogh_Bedroom_Arles.jpg
 - <http://fineartamerica.com/featured/van-gogh-bedroom-1888-granger.html>
 - http://www.arles-guide.com/arles_photo_tour/vincent_van_gogh_paintings_in_arles_france/arles_van_gogh_bedroom_arles
 - <http://juliaritson.wordpress.com/2011/12/12/boys-bedroom/>
 - http://blinds-wallpaper.net/wallpaper/CANVAS-ART/VINCENT-VAN-GOGH/Bedroom-At-Arles-Canvas-Art/prod_11844.html
 - <http://www.artoflegendindia.com/gogh-bedroom-arles-saint-september-1889-p-31807.html>
-

Zdroje černobílých předloh (pracovních listů) pro vlastní barevné zpracování:

- <http://www.coloring-pictures.net/drawings/FrenchMomuments/Bedroom-in-Arles-Van-Gogh.php>
 - http://en.wikipedia.org/wiki/Bedroom_in_Arles - upraveno
-

EVOKACE:

Diskuse nad barevným obrazem Vincenta van Gogha *Pokoj v Árles* a ověřování, co vše žáci vědí o životě a díle autora obrazu (C1) – 10 minut

UVĚDOMĚNÍ SI VÝZNAMU:

Teorie barev – dataprojekce a výkladem (C1) – 15 minut

REFLEXE:

Realizace prvních pěti pokynů metody KOSTKA: popiš, asociuj, porovnej a argumentuj, analyzuj – dataprojekce a vlastní písemná práce žáků (K1, K2, C1, C2) – 30 minut

Realizace posledního bodu metody KOSTKA: aplikuj – výtvarná práce s vodovými barvami a dvěma pracovními listy s průběžnou i následnou diskusí (K1, K2, C2, C3, C4) – 35 minut

Hodnocení (formy a způsoby hodnocení v průběhu lekce – vzhledem ke stanoveným cílům a naplňovaným kompetencím):

Hodnocení bylo založeno spíše na obhajobě vlastní práce a nikoli na vyhodnocení správného výsledku, neboť subjektivní odpovědi studentů byly mnohdy zcela protikladné. Co jednomu přišlo přeplácané a chaotické, jinému se zdálo čisté a prostorné, co se někomu jevilo ponuré a smutné, jinému se zdálo příjemné... Stejně tak i barevná pojednání jednotlivých studentů se výrazně lišila, nicméně každý z jednotlivců si byl schopen svůj výběr i výtvarné pojetí obhájit, což bylo základem pro slovní hodnocení, na němž se podíleli sami žáci společně s pedagogem při závěrečné diskusi nad oběma domalovanými pracovními listy.

Co se týče správnosti určení typu barevných kontrastů na variantách promítaných obrazů, ukázala se mnohdy nesprávnost pochopení zejména podstaty barevných kvalit „teplá-studená“ či nepochopení pojmu „komplementární“ barva. V průběhu společné práce však byli žáci s uvedenými chybami seznámeni a tak byla omezena možnost zafixování si chybných poznatků.

Pedagogická reflexe:

Cílem vybrané metody Kostka bylo ukázat žákům problém vnímání a použití barev z různých pohledů, zevrubně prozkoumat problematiku barev a přijít na souvislosti, které by žáci uplatnili ve vlastní práci s barvou. Základních šest pokynů podle uvedené metody KOSTKA jsem však využila podle záměrů, jež jsem sledovala. Na místo pořadí POPIŠ – POROVNEJ – ASOCIUJ – ANALYZUJ – APLIKUJ – ARGUMENTUJ, jsem proto zvolila postup:

1. POPIŠ (obsah a kompozice obrazu)
2. ASOCIUJ (subjektivní působení čtyř barevných variant téhož obrazu)
3. POROVNEJ (vlastní výběr osobně nejbližší varianty obrazu)
4. ARGUMENTUJ (zdůvodnění svého předchozího výběru)
5. ANALYZUJ (analýza obrazu z hlediska práce s barvou)
6. APLIKUJ (vlastní barevné zpracování námětu)

V popisu se žáci detailně seznámili s obrazem van Goghova *Pokoje*. Při asociacích k různým variantám obrazu, jsem využila metodu volného psaní, při níž žáci zapojili i své podvědomí. V argumentaci, již jsem propojila s porovnáním jednotlivých variant, pak byli žáci vedeni k zaujetí vlastního stanoviska a vyjádření, jak oni sami na danou věc nahlíží. V analýze barev se ukázala míra správnosti pochopení probírané látky a v aplikaci žáci vytvořili vlastní barevné varianty probíraného obrazu. Závěrečné společné čtení jednotlivých asociací ukázalo, kolik zajímavého se žákům podařilo vymyslet, diskuse nad vystavenými obrázky pak odkryla výrazné individuální rozdíly mezi jednotlivými žáky v subjektivním vnímání barev. Metoda se mi osvědčila jak pro vstupní a střední část hodiny, kdy se žáci dovídají a zpracovávají nové poznatky, tak pro závěr hodiny, v němž žáci shrnují a hodnotí, co nového se dozvěděli.

K přípravě přikládám:

Dokumenty v PDF:

1) TEORIE BAREV

- teorie simultánního kontrastu a rozdělení barev

2) TEORIE BAREV - obrazová projekce a pracovní listy

- dataprojekce s obrazovými ukázkami a dvěma pracovními listy k tisku

3) TEORIE BAREV - práce studentů (hodina realizovaná 17. 3. 2012)

- písemné i výtvarné práce studentů s fotografiemi z vyučovací dvouhodiny realizované 17. 3. 2012